

## H-PBT-A-1/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **dr. P.M.** és **P.K.** kérelmezők (a továbbiakban: *Kérelmezők*) **FHB Bank Zrt. (1082 Budapest, Üllői út 48.; a továbbiakban: *pénzügyi szolgáltató*)** ellen benyújtott kérelmére 2012. november 5-én indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2012. december 11. napján megtartott meghallgatást követően - a felek egybehangzó hozzájárulása alapján - írásban zárult eljárásban az alábbi

### AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak, hogy a felek között 2009. január 5-én xxx számon megkötött kölcsönszerződéssel kapcsolatban a 2012. július 10-e és 2012. december 9-e közötti időszakra a Kérelmezők részére havonta felszámított és Kérelmezők által megfizetett, a pénzügyi szolgáltató 2012. április 26-i értesítő levelében feltüntetett érvénytelen ügyleti kamatemelés alapján érvényesített kamatösszeg (havi 270,37 CHF) és a kamatemelés előtti ügyleti kamat (havi 227,12 CHF) közötti különbségnek (havi 42,25 CHF) a 2012. július 10. és 2012. december 9. között felszámított és beszedett összegét a jelen ajánlás pénzügyi szolgáltató általi kézhezvételét követő 30 napon belül, de legkésőbb 2013. március 9. napjáig írja jóvá Kérelmezők pénzügyi szolgáltatónál vezetett hitelszámláján.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Psztv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentieken túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmezők nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőket, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmezők azon jogát, hogy a pénzügyi szolgáltatóval szembeni igényüket bírósági eljárás keretében érvényesítsék.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

### INDOKOLÁS

A Kérelmezők nevében dr. P.M. (a továbbiakban: Kérelmező) 2012. november 5. napján beérkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében. A kérelem tárgya a felek között 2009. január 5. napján megkötött CHF alapú, 9.500.000,- Ft-nak megfelelő 59.813,- CHF összegű, jelzálogjoggal biztosított, türelmi idő, életbiztosítással kombinált lakásvásárlási célú kölcsönszerződés (a továbbiakban: kölcsönszerződés) ügyleti kamatának pénzügyi szolgáltató által 5,25%-ról 6,25%-ra történt megemlése jogszerűségének vitatása volt.

A Kérelmező előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató jogelődjével, az xxx Bankkal (a továbbiakban: jogelőd) megkötött, xxx kölcsönszerződés éves ügyleti kamatlába 4,75% volt a futamidő indulásakor. A kölcsönszerződés II. pontja szerint a kamatperiódus időtartama 6 hónapban lett megjelölve. A pénzügyi szolgáltató 2012. április 26-án kelt „xxx” elnevezésű értesítőben arról tájékoztatta Kérelmezőket, hogy az éves ügyleti kamatláb mértékét 6,25 %-ra emeli a következő kamatperiódustól kezdve, azaz 2012. július 10-től, ennek megfelelően az addig 227,12 CHF összegű havi kamat összege 270,37 CHF-re módosul. A Kérelmező 2012.05.12-én az ügyleti kamat módosulásával kapcsolatos első panaszában sérelmezte, hogy a kamatemelést a pénzügyi szolgáltató nem a hatályos jogszabályok által előírt módon indokolta meg, azaz nem határozta meg a kamatemelés pontos indokát, továbbá azt sem, hogy a pénzügyi szolgáltató a kölcsönszerződés részét képező Üzletszabályzatában megjelölt „xxxban” meghatározott, a módosítást megalapozó körülmények közül melyik pont, melyik alpontjára alapítja az ügyleti kamatemelést.

A panaszt a pénzügyi szolgáltató 2012.06.11-én kelt válaszában arra történő hivatkozással utasította el, hogy elsősorban a jogelőd nem megfelelő kockázatkezelési és hitelezési gyakorlata alapozta meg a kamatemelést. Kérelmező 2012.06.17-én újabb panasszal élt, melyben kifogásolta, hogy a pénzügyi szolgáltatónak a Kérelmező első panaszát elutasító indoklása megalapozatlan, a kamatemelés indokolása jogellenes. A pénzügyi szolgáltató 2012.08.10-én kelt, a Kérelmező második panaszára küldött válaszában újra elutasította Kérelmező panaszát, egyben új, az előzőhöz képest más ok megjelölésével magyarázta a kamatemelést. A Kérelmező harmadszorra 2012.09.03-án benyújtott panaszát - melyben továbbra is kifogásolta, hogy nem kapott konkrét, adekvát választ a kamatemelésre, mivel nem lett meghatározva, hogy mely forrásköltségnek, mikor bekövetkezett megemelkedésére alapozza a pénzügyi szolgáltató a kamatemelést, és azt is sérelmezte, hogy az első panaszára adott válaszban a pénzügyi szolgáltató teljesen más ok megjelölésével indokolta a kamatmódosítást, mint a második panaszára írt levélben - a pénzügyi szolgáltató 2012.10.05-én utasította el. Kérelmező ezt követően a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordult, kérelmében az eljáró tanácstól elsődlegesen arra kérte kötelezni a pénzügyi szolgáltatót, hogy a kamatemelést - annak érvénytelenségére való tekintettel - „vonja vissza”, másodlagosan a pénzügyi szolgáltató a megemelt éves ügyleti kamat miatt, 2012. júliustól 2012. decemberig mindösszesen hat hónap alatt megfizetett kamat-különbözetet Kérelmezők részére térítse vissza.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában a kérelmet megalapozatlannak tartotta, erre tekintettel egyezségi ajánlatot nem terjesztett elő. Álláspontja szerint a kölcsönszerződésben, az Üzletszabályzatban és a hatályos jogszabályokban foglaltaknak megfelelően járt el, ezért az eljáró tanácstól az eljárás megszüntetését kérte. Álláspontja szerint a Kérelmezők által fizetendő kamat mértékének emelésére a hatályos magyar jogszabályok, illetőleg a kölcsönszerződés megkötését követően létrejött ún. Magatartási Kódex előírásainak figyelembevételével került sor. Hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés III.2. pontja lehetővé tette az ügyleti kamat pénzügyi szolgáltató általi egyoldalú emelését meghatározott pénzügyi, jogszabályi körülmények változása esetén. Kiemelte továbbá a kölcsönszerződés X.2. pontjának a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban: Hpt.) 2012 áprilisában hatályos 210. § (3) bekezdésében rögzített feltételét, mely szerint „*az egyoldalú módosítás jogát a hitelező akkor jogosult gyakorolni, ha a módosításra okot adó objektív körülmények tételes meghatározását a szerződés tartalmazza.*” A pénzügyi szolgáltató 2012. xxx-től hatályos Üzletszabályzatának 2.12.1. pontja felsorolja a kamatmódosításra okot adó objektív körülményeket, így a kölcsönszerződés X.2. pontja alapján annak részévé vált, ezáltal a pénzügyi szolgáltató szerint jogszerűen gyakorolta az egyoldalú kamatemelésre vonatkozó jogszabályban és immár a kölcsönszerződésben rögzített jogát. A Pénzügyi Békéltető Testület előtt úgy nyilatkozott, hogy az eljáró tanács döntését kötelezőként nem fogadja el.

Az eljáró tanács a vitás ügyben 2012. december 11-én meghallgatást tartott, amelyen a felek megjelentek. A meghallgatáson a felek fenntartották álláspontjukat, ennek keretében a Kérelmező nem vitatta a pénzügyi szolgáltató jogát az egyoldalú kamatemelésre. Hangsúlyozta, hogy az egyoldalú kamatemelés lehetőségét a kölcsönszerződés is tartalmazza. Ugyanakkor állítása szerint a pénzügyi szolgáltató 2012. április 26-án kelt - a 2012. július 10-én hatályba lépő kamatemelésről szóló - értesítő levelének tartalma nem felelt meg a levél keltekor hatályos jogszabályoknak, így a Hpt. 210.§ (13) bekezdésének, sem a szerződésekben előírt kamat egyoldalú módosításának feltételeiről szóló 275/2010 (XII.15.) Kormány rendeletnek (a továbbiakban: Rendelet), mert nem nevezte meg azt az okot, amely miatt kamatemelést kívánt érvényesíteni Kérelmezővel szemben, ezért szerinte a pénzügyi szolgáltató kamatemelése érvénytelen volt és erre való tekintettel nem lépett, és nem is léphetett hatályba. Sérelmezte, hogy három különböző időpontban benyújtott panaszára az ügyleti kamatemelés okaként minden alkalommal más-más feltétel/körülmény bekövetkezését nevezte meg a pénzügyi szolgáltató, és azt is nehezményezte, hogy sem a kamatértesítőtől, sem a panaszaira adott pénzügyi szolgáltatói válaszokból nem derült ki, hogy mikor történt meg a kamatemelést megalapozó változás. A pénzügyi szolgáltató képviselője elismerte, hogy „panaszkezelése kívánnivalót hagyott maga után”, azonban a kamatemelést jogszerűnek tartotta. Kérelmező nyilatkozott, hogy a kamatemelés szerinti havi kamatfizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, de a kamatemelés jogszerűségét továbbra is vitatta. Ezután a pénzügyi szolgáltató képviselője úgy nyilatkozott, hogy álláspontja szerint a kamatemelés indokolása megfelelt a hatályos jogszabályoknak, mivel az Üzletszabályzat 2012. xxx-től hatályos szövege tartalmazza a módosítást megalapozó körülményeket és feltételeket magában foglaló oklistát („xxx”), amelyre (tehát az egész oklistára/xxxra) történő hivatkozással egyoldalú kamatemelésre joga volt 2012. április 26-án a pénzügyi szolgáltatónak. Kérelmező álláspontját fenntartotta, de az egyezségkötés elősegítése céljából úgy nyilatkozott, hogy ha a pénzügyi szolgáltató megtéríti számára a kért 6 havi (azaz 2012. július 10-e és a 2012. december 9-e közötti) kamatkülönbözetet, akkor elfogadja a kamatemelés okaként a harmadik panaszára írt, 2012. október 5-én kelt pénzügyi szolgáltatói válaszlevélben meghatározott okot: a CHF LIBOR feletti kockázati felár emelkedését. A pénzügyi szolgáltató válaszában elutasította az egyezségi ajánlatot, és azt állította, hogy nem is volt törvényi kötelezettsége a kamatemelés konkrét okát megjelölni, az értesítő levélben elegendő volt általánosságban az Üzletszabályzatban rögzített oklistára utalnia. A Kérelmező a pénzügyi szolgáltató fenti érvelését nem fogadta el, e körben hangsúlyozta, hogy a pénzügyi szolgáltató nem indokolta meg a Hpt-ben foglaltaknak megfelelően a kamatemelést, emiatt ő a mérlegelési jogában volt korlátozva, mivel a megfelelő információk hiánya miatt nem dönthetett arról, hogy a rendelkezésére álló 60 napos időtartamban, 1.) felmondja-e a kölcsönszerződést és más pénzügyi szolgáltatónál kedvezőbb hitellel váltsa ki kölcsönét, vagy 2.) ismerje-e el jogszerűnek az emelést. Ennek eldöntéséhez kulcsfontosságú információ az a Hpt-nek megfelelő, valós ok, amely alapján a kamatemelést a pénzügyi szolgáltató végre kívánta hajtani. A pénzügyi szolgáltató képviselője a panaszkezelésben elkövetett „bizonytalankodásra” tekintettel kérte a meghallgatás elhalasztását, azért, hogy az ügyvel kapcsolatos iratait újból átvizsgálva kialakítsa végső álláspontját, és amennyiben szükségesnek tekinti, egyezségi ajánlatot tegyen. Kérelmező ezt elfogadta, és a felek egybehangzóan nyilatkoztak, hogy a Psztv. 87. § (5) bekezdése alapján az eljárás írásban történő befejezéséhez hozzájárulnak. A pénzügyi szolgáltató levele 2013. január 8-án érkezett meg az eljáró tanácshoz, melyben egyezségi ajánlatot nem terjesztett elő Kérelmezők részére. A Kérelmezők 2013. január 16-án beérkezett nyilatkozatukkal fenntartották a meghallgatáson kifejtett álláspontjukat. Mivel a felek között nem jött létre egyezség, az eljáró tanács döntött a vitás ügyben.

A Kérelmezők által beadott kérelem és mellékletei, továbbá a válaszirat és mellékletei, valamint a feleknek a meghallgatáson előadott nyilatkozatai alapján az eljáró tanács megállapította, hogy a **kérelem megalapozott**.

A Kérelmezők a kölcsönszerződés és az annak részét képező Üzletszabályzat alapján nem vitatták a pénzügyi szolgáltatónak az ügyfelek számára előnytelen, egyoldalú ügyleti kamatmódosításra (emelésre) vonatkozó jogát, ezért az eljáró tanács feladata az volt, hogy egyrészt a pénzügyi szolgáltató 2012. xxx-től hatályba lépő egyoldalú kamatemelésének jogszerűségével, másrészt az erre vonatkozó értesítő levél és Hirdetmény jogszabályi megfelelőségével kapcsolatban megvizsgálja, hogy azok megfelelnek-e a felek közötti kölcsönszerződésben, a szerződés részét képező Üzletszabályzat és a 2012. április 26. napján hatályos magyar jogszabályok - elsősorban a Hpt. és a Rendelet - rendelkezéseinek. Az érdemi döntés kialakítása előtt az eljáró tanács szükségesnek tartotta az alábbi kérdések tisztázását:

- 1) elegendő-e csak a módosítást megalapozó körülmények és feltételek összességét tartalmazó oklistára („xxxra”) hivatkozva érvényesíteni a kamatemelést, avagy szükséges-e a módosítás konkrét okát megjelölni a kamatemelésről szóló bármely okiratban (ideértve mind a Kérelmezők által megjelölt kamatertesítő levelet, mind a pénzügyi szolgáltató által hivatkozott Hirdetményt),
- 2) a kamatemelés indokolása megfelel-e a Hpt. 210. § (13) bekezdésének,
- 3) a kamatemelés indokolása megfelel-e a Rendeletben foglaltaknak, tehát tekintettel arra, hogy a kölcsönszerződés lakáscélú, a kamatemelés mértéke és indokolása megfelel-e a Rendeletben foglalt feltételeknek.

*ad 1) A jogelőd és a Kérelmezők között 2009. január 5-én megkötött kölcsönszerződés III.2. pontja a következőképpen rendelkezik az ügyleti kamat mértékének módosíthatóságáról: „A Bank a kölcsön összege után a jelen kölcsönszerződés II. pontjában megállapított változtatható mértékű ügyleti kamatot számít fel. Adós/Adóstárs kifejezetten tudomásul veszi, hogy a Bank jogosult az ügyleti kamat mértékét a mindenkor kamatperiódus lejártakor felülvizsgálni a refinanszírozási feltételek, a pénzügyi körülmények, a fogyasztói árindex, a vonatkozó jogszabályok és a jegybank esetleges intézkedései, illetve az ügyletre vonatkozó banki kockázat tükrében és a felülvizsgálat eredményeként a Bank jogosult a kamat mértékét a Kölcsön futamideje alatt egyoldalúan - jelen fejezetben rögzített kamatperiódusra figyelemmel - módosítani (emelni vagy csökkenteni). A Bank a kamatmódosításról és a módosított kamatláb alapján megállapított havi törlesztőrészlet összegéről írásban értesíti Adóst, az első módosított törlesztőrészlet esedékességét 15 nappal megelőzően.”*

A Kérelmezők és pénzügyi szolgáltató egybehangzó értelmezése szerint a fentiek alapján a pénzügyi szolgáltató jogosult volt az ügyleti kamat kamatfordulókortörténő egyoldalú módosítására. A kölcsönszerződés X.2. pontja szerint: *„A jelen kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a Bank Üzletszabályzata és xxx Feltételei, illetve a magyar jog mindenkor hatályos rendelkezései megfelelően irányadók. Adós/Adóstárs a jelen kölcsönszerződés aláírásával kijelenti, hogy a Bank Üzletszabályzatát és xxx Feltételeit megismerte, azokat valamint jelen Kölcsönszerződést és az annak mellékletét képező jelzálogszerződés(ek)e)t elolvasta, megértette és magára nézve kötelezőnek ismerik el.”* Ennek alapján a pénzügyi szolgáltató 2012. xxx-én hatályos Üzletszabályzata a Kérelmezők kölcsönszerződésének részévé vált.

A pénzügyi szolgáltató 2012. április 26-i „xxx” elnevezésű értesítőjében a következőképpen indokolta meg a Kérelmezők részére a kamatemelést: *„Tájékoztatjuk, hogy az új kamatperiódustól kezdődően az Üzletszabályzat „Az egyoldalú módosításhoz kapcsolódó xxx” című pontja alapján kölcsönének kamata megemelkedik. A kamatemelést megalapozó ok(ka)t a lakossági jelzáloghitelek esetén alkalmazott kondíciókra vonatkozó Hirdetmény tartalmazza.”*

A pénzügyi szolgáltató válasziratához csatolta a Hirdetmény szövegét a következők szerint: *„Az FHB Bank Zrt. tájékoztatja Tisztelt Ügyfeleit, hogy a legutolsó kamatváltoztatáshoz*

*képest a CHF és EUR jelzáloghitel kamatok változtak Magyarország hitelkockázati besorolása, az ország kockázati felár, a bankközi pénzüpiaci kamatlábak, a Magyar Állam által kibocsátott állampapír hozamok, a swap hozamok, a Bank lekötött ügyfélbetéti kamatainak, továbbá refinanszírozási kamatainak, valamint a refinanszírozást biztosító kibocsátó és értékpapírjainak hitelkockázati besorolásának változása, illetve ezen tényezők változásának eredője, továbbá lakáscélú hitelek esetén a Bank forrásszerkezetét is figyelembevevő forrásköltség változása miatt, valamint a jogszabály által lehetővé tett keretek között - legfeljebb a 2011. évi Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által közzétett inflációs mértékkel növelt összegig - módosultak a szabadfelhasználású hitelekre vonatkozó díjak. "*

A Kölcsönszerződés részét képező, 2012. április 1. napjától hatályos Lakossági Jelzálogkölcönökre vonatkozó Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) 2.12.1. pontja tartalmazza az egyoldalú módosításra okot adó feltételeket és körülményeket.

A Hpt. 210.§ (13) bekezdésének 2012. április 26-án hatályos szövege szerint: *„Az ügyfél hirdetésben történő tájékoztatása során biztosítani kell, hogy megállapítható legyen, melyik kamat-, díj- vagy költségelem milyen mértékben változik. Az ügyfél számára elérhetővé kell tenni a módosítás okait.”*

Az eljáró tanács megállapította, hogy a pénzügyi szolgáltató 2012. április 26-i értesítő levele a kamatemelés okát nem nevezte meg, kizárólag az Üzletszabályzatban kimunkált teljes oklistára, valamint a Hirdetésben felsorolt, meghatározott szempontok szerint csoportosított okok összességére utalt. A kamat módosítására a kamatra ható objektív, a pénzügyi szolgáltatótól kívülálló, konkrétan megjelölt, valós körülmények változása esetén, a ráhatással arányos mértékben kerülhet sor. A pénzügyi szolgáltatónak ezt a körülményt a kamat mértékének a fogyasztó (jelen esetben Kérelmezők) számára kedvezőtlen módosítása esetén a kamatemelésről szóló értesítő levélben, vagy a Hirdetésben a fogyasztó tudomására kell hoznia. A Kérelmező 2012. május 12-i panaszában hiányolta a pénzügyi szolgáltató kamatemelésének indokolását, és kifogásolta, hogy *„nem lett megjelölve az értesítőben, hogy az okleltár mely pontjában szereplő feltétel és körülmény-csoportból, melyik alponthan megjelölt körülményre, mint okra alapítja a kamatemelést a pénzügyi szolgáltató”*.

A pénzügyi szolgáltató 2012. június 11-i válasza szerint *„A hitelkamat emelésének oka az xxx Bank refinanszírozási feltételeinek változása volt, az xxx Bank tényleges CHF forrásköltségének emelkedése. Az xxx Bank a forrásköltség emelkedést azonban nem teljes mértékben hárította át az Ügyfelekre.”* Az xxx Bank xxx-én beolvadt a pénzügyi szolgáltatóba, így a pénzügyi szolgáltatónak a jogelőd forrásköltségének alakulására történő 2012 xxx-ben való hivatkozása nem megalapozott, és nem is lehet valós ok, mivel a hatályos oklista egy már megszűnt gazdasági társaság forrásköltségei változását nem tartalmazhatta. A Kérelmező 2012. június 17-i panaszának 3. pontjában erre a tényre hivatkozva nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató válaszát, érvelésében előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató értesítő levelében az oklistára általában utalt, de az oklistából konkrét, a kamat alakulására releváns hatással levő körülményt nem nevezett meg. Kérelmező kérte a pénzügyi szolgáltatót, hogy nevezze meg az oklistából a kamatemelést kiváltó konkrét okot. A pénzügyi szolgáltató 2012. augusztus 10-i válaszában a panaszt megalapozatlanságára tekintettel elutasította, továbbá tájékoztatási kötelezettsége körében hivatkozott a 2012. xxx-án közzétett, 2012. xxx-ától érvényes (fentebb teljes terjedelemben idézett) Hirdetésnyére, mely szerint *„lakáscélú hitelek esetén a Bank forrásszerkezetét is figyelembevevő forrásköltség változása”* miatt következett be a pénzügyi szolgáltató kamatemelése. Kérelmező 2012. szeptember 3-i panaszában hangsúlyozta, hogy a pénzügyi szolgáltató kamatemelését és annak mértékét csak kellő indokkal fogadja el, a pénzügyi szolgáltatónak a CDS felárak alakulására történt utalását a Bloomberg statisztikai adatai alapján alaptalannak tartotta. A pénzügyi szolgáltató harmadik elutasító levele (2012. október 5.) szerint a kamatemelést a pénzügyi szolgáltató forrásköltségének emelkedése, ezen belül a CHF LIBOR feletti kockázati felárai emelkedése

indokolta. (A pénzügyi szolgáltató ezen túlmenően összefoglalóan ismertette a CDS felár alakulását a Kérelmező által vitatott időszakra vonatkozóan).

A fentiek alapján az eljáró tanács arra a következtetésre jutott, hogy a 2012. április 26-i kamat értesítőlevél az egyoldalú kamatemelés konkrét okát nem nevezte meg, csak általában hivatkozott az oklistára, ezért az értesítőlevél tartalmilag nem felelt meg a Hpt. 210. § (13) bekezdésében foglaltaknak. E körben az eljáró tanács azt is megállapította, hogy a válasziratban hivatkozott Hirdetmény sem felelt meg a Hpt. fent említett rendelkezésének, mert nem derült ki belőle az, hogy a Hirdetményben felsorolt körülmények közül konkrétan melyik módosításra okot adó körülmény, mikori változása alapozta meg a kamatemelést. Kifogásolható a pénzügyi szolgáltató eljárásában, hogy három termékcsoportha (CHF és EUR alapú jelzáloghitelek, lakáscélú hitelek és szabad-felhasználású hitelek) vonatkozó kamatemelés okait mindösszesen egy összetett körmondatba foglalva „indokolta meg”, illetve ez a hivatkozás egyébként sem tekinthető a Hpt. 210. § (13) bekezdése szerinti indoklásnak, hiszen nem derül ki belőle, hogy a Kérelmezők szerződésében megjelölt kamatlábmérték milyen okból és miért ekkora mértékkel került módosításra (megemelésre). Ez nem tesz eleget a közérthetőség és transzparencia iránti követelménynek sem.

*ad 2)* A Hpt. 210. § (13) bekezdésének a második mondata szerint „...az ügyfél számára elérhetővé kell tenni a módosítás okait...”, erre tekintettel megállapítható, hogy a kamatértesítő tartalma hiányos és törvénysértő, mert nem tartalmazta a kamatemelés okát, és a válasziratban hivatkozott Hirdetményből sem derül ki, hogy mi volt az oka a kamatemelésnek, melyik hirdetményben megjelölt körülménynek/feltételnek, mikori, milyen jellegű változása miatt történt az emelés. Az eljáró tanács rámutat, hogy a hivatkozott jogszabály részben megjelölt „...elérhetővé kell tenni...” kifejezése, helyesen csak úgy értelmezhető, hogy a pénzügyi szolgáltató a módosítás konkrét okát a fogyasztó/Kérelmezők részére közvetlenül megküldött kamatértesítőben feltárja, tekintettel arra, hogy a Hirdetménye sem tartalmazta a konkrét ok-megjelölést. Téves tehát a pénzügyi szolgáltató meghallgatáson tett azon érvelése, mely szerint az egyoldalú kamatemelést nem szükséges megindokolni, elegendő az oklistára általánosságban utalni. A Kérelmező első panaszára adott pénzügyi szolgáltatói válasz indoklása sem felelt meg az oklistában felsorolt indokok egyikének sem, és a Hirdetményben foglaltaknak sem, továbbá ez a pénzügyi szolgáltatói válasz nyilvánvalóan valótlan tényről közölt, hiszen egy már nem létező (jogelőd) pénzügyi szolgáltató forrásköltségeinek beszerzésére alapította az emelést. A pénzügyi szolgáltató forrásköltsége emelkedése és (a jogelőd) xxx Bank forrásköltségei növekedése az egyesülés(beolvadás) ellenére sem tekinthető szinonim fogalmaknak, továbbá a 2012. xxx-től hatályos ügyleti kamatláb mérték a beolvadás időpontját követően bekövetkezett forrásköltségek alakulását tükrözi, tehát ez a módosítás - az eljáró tanács szerint - már nem az xxx Bank beolvadásának közvetlen következménye. Az eljáró tanács nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató azon hivatkozását, hogy a fenti 1%-os kamatemeléssel a jogelőd korábban ügyfelekre tovább nem hártott forrásköltségei változását „korrigálta” ezzel az intézkedésével, mivel a pénzügyi szolgáltató Hirdetményében valamennyi, tehát saját portfóliójában lévő és nemcsak a korábban „xxx Bank-os” lakáscélú jelzáloghitelek kamatait emelte meg azonos mértékben, azaz nem tett különbséget a „vásárolt” és a saját kihelyezésű lakáscélú kölcsönök között, ezért a jogelőd üzletpolitikájának „korrigálására” történő hivatkozását az eljáró tanács nem tartotta megalapozottnak. Az eljáró tanács véleménye szerint indoklás hiányában a kamatemelési értesítő nem felelt meg a Hpt. 210.§ (13) bekezdésének, így a kamatemelés érvénytelen volt, ezért az emelés a Kérelmezőkkel szemben 2012. július 10. napján nem lépett és nem is léphetett hatályba.

*ad 3.)* Tekintettel arra, hogy a kölcsönszerződés lakáscélú, ingatlan jelzálogjoggal biztosított, az eljáró tanács azt is vizsgálta, hogy a hivatkozott Rendeletnek megfelelt-e a kamatértesítő tartalma. Az eljáró tanács megállapította, hogy a Rendelet 1.§ (2) bekezdésének sem felelt meg a kamatértesítő (sem a közvetlen értesítőlevél és a Hirdetmény sem), mivel

A.) a kamatemelés pontos indokát nem tartalmazta, márpedig az "oklista" az eljáró tanács szerint nem felel meg az "ok"-nak, és ezen túlmenően

B.) az a Kérelmező második panaszára adott pénzügyi szolgáltatói válaszban foglalt hivatkozás, amely a forrásköltségek, forrásszerzési lehetőségek kedvezőtlen változásai közül megjelöli a CHF LIBOR feletti felárak „kiszélesedését”, továbbá a harmadik kérelmezői panaszra adott azon válasz, amely a LIBOR feletti kamatfelár növekedésével indokolja a kamatemelést, mint a kamatemelésre nyújtott magyarázatok, nem felelnek meg a Rendelet 1.§ (2) bekezdésben foglalt egyik pontban megjelölt eseménynek sem, ugyanis annak b) pontja a bankközi pénzügyi kamatlábak emelkedését jelöli meg, mint kamatemelési okot, a pénzügyi szolgáltató viszont nem a CHF LIBOR megemelkedésére hivatkozik a panaszt elutasító levélben, hanem a CHF LIBOR feletti kamatfelárra. A pénzügyi szolgáltató adott esetben hivatkozhatott volna Rendelet 1.§ (2) bekezdése e) pontja szerinti refinanszírozási költségek emelkedésére, azonban ennek bizonyításához nyilatkoznia kellett volna a refinanszírozás típusára, a bekövetkezett költségemelés mértékére, bizonyítania kellett volna annak valószínűségét, ugyanis a kölcsönszerződés a refinanszírozás forrását nem nevesítette. A kamatemelés indokolása tehát jogszabályellenes, sérti a Rendelet fent hivatkozott 1.§ (2) bekezdésének rendelkezését, ezért a kamatemelés erre a jogszabályhelyre alapítottnak is érvénytelen.

ad 4.) A felek közötti kölcsönszerződés kamata nem volt referencia kamatlábhoz kötve, továbbá a pénzügyi szolgáltató az eljárás során sem nyilatkozott a kölcsönszerződés mögöttes finanszírozási konstrukciójáról, ezért az eljáró tanács nem tudta megállapítani, hogy a pénzügyi szolgáltató által - Kérelmező utolsó panaszára adott válaszban hivatkozott - CHF LIBOR feletti kamatfelár alakulására történő hivatkozás valós-e, ezért az eljáró tanács a Hpt. 210/B. szakasznak történő megfelelést nem vizsgálhatta, azonban az ügy érdemét illetően - azaz a kérelem megalapozottságát tekintve - ennek nem volt relevanciája.

A Psztv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el.

Mivel a Kérelmezők kérelme a fentiek szerint megalapozott és a pénzügyi szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. február 04.

dr. Lajkó Ildikó Erzsébet s.k.,  
eljáró tanács tagja

Felföldi Ágnes s.k.,  
eljáró tanács elnöke

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna  
eljáró tanács tagja  
az aláírásban akadályozott  
tag helyett is  
dr. Lajkó Ildikó Erzsébet s.k.